

Życie w UK

Life in the UK

**Dwujęzyczny podręcznik do obywatelstwa
brytyjskiego**

Wszystkie zagadnienia potrzebne do egzaminu na obywatelstwo -
dwujęzyczne opracowanie książki *Life in the UK*.

This ebook edition of the official handbook - "Life in the United Kingdom: A guide for new residents" contains all the information that you need to pass the official life in the UK test. You must read and understand the contents of this book in order to prepare for the test. The latest (3rd) edition of the book was introduced in 2013 and will remain valid for 2023 and consequent years. It

requires an understanding of the English language at English for Speakers of Other Languages (ESOL) Entry Level 3 to read and understand the material. We strongly recommend reading the book at least once and completing all available practice tests to pass the test with ease.

Edycja Ebook oficjalnego podręcznika - "Życie w UK: przewodnik dla nowych rezydentów" zawiera wszystkie informacje jakich potrzebujesz, by zdać oficjalny egzamin o życiu w UK. Musisz przeczytać i zrozumieć całą zawartość tej książki, aby przygotować się do testu. Ostatnia (3cia) edycja książki została wydana w roku 2013 i pozostanie aktualna na 2023 rok i lata następne. Wymaga zrozumienia języka angielskiego na poziomie Entry Level 3 dla mówiących innymi językami (ESOL). Bardzo polecamy przeczytanie tej książki co najmniej raz i przećwiczenie wszystkich testów na obywatelstwo, aby móc podejść do egzaminu i go zdać.

Polish study of book „Life in United Kingdom, Journey to citizenship. Guide for new residents” published by Home Office.

A book has been translated into Polish and published by www.paszport.uk

Home Office doesn't take any responsibility for this book.

This product is protected by law.

Everyone who breaks the law by copying, reselling, using for any other than your own purposes, using parts of this book without asking publishers, will be prosecuted.

Jest to angielsko - polskie opracowanie książki "Life in United Kingdom, Journey to citizenship. Guide for new residents" opublikowanej przez Home Office.

Książka została przetłumaczona na język polski przez i wydana przez www.paszport.uk Home Office nie ponosi odpowiedzialności za tę publikację.

Wszelkie prawa zastrzeżone, produkt ten jest prawnie chroniony

Każdy, kto naruszy niniejsze prawa autorskie Home Office i www.paszport.uk podlega odpowiedzialności prawnej.

SPIS TREŚCI

Chapter 1 / Rozdział 1

The values and principles of the UK / Wartości i zasady w UK 4

Chapter 2 / Rozdział 2

What is the UK? / Czym jest UK? 10

Chapter 3 / Rozdział 3

A long and illustrious history / Długa i znakomita historia 12

Early Britain / Wczesna Brytania 13

The Middle Ages / Średniowiecze 18

The Tudors and Stuarts / Tudorowie i Stuartsi 24

A global power / Globalna potęga 37

The Enlightenment / Oświecenie 41

Queen Victoria / Królowa Victoria 47

The 20th Century / XX wiek 54

Britain since 1945 / Brytania od 1945 roku 62

Chapter 4 / Rozdział 4

A modern, thriving society / Nowoczesne, prosperujące społeczeństwo 78

Religy / Religia 84

Customs and traditions / Zwyczaje i tradycje 87

Sport / Sport 91

Arts and culture / Kultura i sztuka 98

Architecture / Architektura 103

Literature / Literatura 107

Leisure / Czas wolny 112

UK landmarks / Zabytki w UK 114

Chapter 5 / Rozdział 5

The UK Government, the Law and Your Role / Rząd UK, prawo i Twoja rola społeczna 124

System of Government / System rządowy 130

Elections / Wybory 132

The Government / Rząd 134

Visiting Parliament and devolved administrations / Zwiedzanie Parlamentu 145

Respecting the law / Poszanowanie prawa 152

The role of the courts / Rola sądów 158

Taxation / Opodatkowanie 164

Your role in the community / Twoja rola w społeczeństwie 170

Chapter 1: The values and principles of the UK

In this chapter you will learn about the fundamental rights and responsibilities which apply to everyone who lives in the UK, citizen or not. There is also some information about the format of the Life in the UK Test and the requirements for becoming a permanent resident.

The questions you get in the real test will be based on the whole book, including this introductory chapter so make sure that you are familiar with the details of the application process for permanent residence as well as the rights and responsibilities of UK residents.

In this chapter there's information about:

- The fundamental principles of British life
- Responsibilities and freedoms of all UK residents
- Becoming a permanent resident
- Taking the Life in the UK test
- The testable sections of this book

Britain is a fantastic place to live: a modern, thriving society with a long and illustrious history. Our people have been at the heart of the world's political, scientific, industrial and cultural development. We are proud of our record of welcoming new migrants who will add to the diversity and dynamism of our national life.

Applying to become a permanent resident or citizen of the UK is an important decision and commitment. You will be agreeing to accept

Rozdział 1: Wartości i zasady w UK

W tym rozdziale zaznajomisz się z podstawowymi prawami oraz odpowiedzialnością obowiązującą każdego bez względu na to czy jest obywatelem UK czy nie. Są tu także pewne informacje na temat życia w UK oraz wymagania wobec osób starających się o stałą rezydenturę.

Pytania jakie zostaną ci zadane na prawdziwym egzaminie są bazowane na całej książce, włączając w to rozdział wprowadzający, upewnij się, że zaznajomiłeś się ze szczegółami procesu aplikacyjnego o rezydenturę stałą oraz prawami i obowiązkami obywateli UK.

W tym rozdziale są informacje na temat:

- Podstawowych zasady życia w UK
- Obowiązkach i wolności wszystkich rezydentów UK
- Zostaniu rezydentem stałym
- Podejściem do testu na życie w UK
- Testowalnych sekcjach tej książki

Zjednoczone Królestwo jest fantastycznym miejscem do życia: nowoczesnym, kwitującym społeczeństwem o znakomitej długiej historii. Nasi ludzie byli sercem świata politycznego, naukowego przemysłowego oraz rozwoju kulturowego. Jesteśmy dumni ze swojego zapisu witania nowych emigrantów, którzy dodadzą różnorodności i dynamizmu do naszego życia.

Aplikowanie o bycie stałym rezydentem czy obywatelem UK jest ważną decyzją i zobowiązaniem. Będziesz się godził na

the responsibilities which go with permanent residence and to respect the laws, values and traditions of the UK. Good citizens are an asset to the UK. We welcome those seeking to make a positive contribution to our society.

Passing the Life in the UK test is part of demonstrating that you are ready to become a permanent migrant to the UK. This handbook is designed to support you in your preparation. It will help you to integrate into society and play a full role in your local community. It will also help ensure that you have a broad general knowledge of the culture, laws and history of the UK.

akceptację obowiązków, które idą w parze z rezydenturą oraz na poszanowanie prawa, zasad i tradycji UK. Dobrzy obywatele to cenny nabytek dla UK. Witamy tych, którzy wnoszą pozytywny wkład w nasze społeczeństwo.

Zdanie testu Życie w UK jest częściowym wykazaniem, że jesteś gotowy, aby zostać stałym imigrantem w UK. Ten podręcznik ma na celu pomóc Ci w przygotowaniu się do tego. Pomoże Ci zintegrować się ze społeczeństwem i odegrać ważną rolę w Twojej lokalnej społeczności. Pomoże on również zapewnić szeroką wiedzę ogólną na temat kultury, prawa i historii UK.

The values and principles of the UK

British society is founded on fundamental values and principles which all those living in the UK should respect and support. These values are reflected in the responsibilities, rights and privileges of being a British citizen or permanent resident of the UK. They are based on history and traditions and are protected by law, customs and expectations. There is no place in British society for extremism or intolerance.

The fundamental principles of British life include:

- Democracy
- The rule of law
- Individual liberty
- Tolerance of those with different faiths and beliefs
- Participation in community life.

Wartości i zasady UK

Spółeczeństwo brytyjskie opiera się na podstawowych wartościach i zasadach, które wszyscy mieszkańcy UK powinni szanować i popierać. Wartości te znajdują odzwierciedlenie w obowiązkach, prawach i przywilejach bycia obywatelem brytyjskim lub stałym rezydentem UK. Opierają się na historii i tradycji i są chronione prawem, zwyczajami i oczekiwaniami. W brytyjskim społeczeństwie nie ma miejsca na ekstremizm czy nietolerancję.

Podstawowe zasady życia brytyjskiego obejmują:

- Demokrację
- Praworządność
- Wolność osobistą
- Tolerancją dla wyznawców różnych wyznań i przekonań
- Udział w życiu społeczności.

As part of the citizenship ceremony, new citizens pledge to uphold these values. The pledge is:

'I will give my loyalty to the United Kingdom and respect its rights and freedoms. I will uphold its democratic values. I will observe its laws faithfully and fulfil my duties and obligations as a British citizen.'

Following from the fundamental principles are responsibilities and freedoms which are shared by all those living in the UK and which we expect all residents to respect.

If you wish to be a permanent resident or citizen of the UK, you should:

- respect and obey the law
- respect the rights of others, including their right to their own opinions
- treat others with fairness
- look after yourself and your family
- look after the area in which you live and the environment.

In return, the UK offers:

- freedom of belief and religion
- freedom of speech
- freedom from unfair discrimination
- a right to a fair trial
- a right to join in the election of a government.

W ramach ceremonii nadania obywatelstwa nowi obywatele zobowiązują się do przestrzegania tych wartości. Zobowiązanie to brzmi:

„Okazę swoją lojalność wobec Zjednoczonego Królestwa i i będę szanować jej prawa i wolności. Będę bronić jego demokratycznych wartości. Będę wiernie przestrzegać jej praw i wypełniać swoje obowiązki jako obywatel brytyjski”

Z podstawowych zasad wynikają obowiązki i wolności, które są wspólne dla wszystkich mieszkańców UK i których przestrzegania oczekujemy od wszystkich mieszkańców.

Jeśli chcesz zostać stałym rezydentem lub obywatelem UK powinieneś:

- szanować i przestrzegać prawo
- szanować prawa innych, w tym ich prawo do własnych opinii
- traktować innych uczciwie
- dbać o siebie i swoją rodzinę
- dbać o miejsce, w którym mieszkasz i środowisko.

W zamian UK zapewnia:

- wolność wiary i religii
- wolność słowa
- wolność od nieuczciwej dyskryminacji
- prawo do uczciwego procesu
- prawo do udziału w wyborach rządowych.

Becoming a permanent resident

To apply to become a permanent resident or citizen of the UK, you will need to:

- speak and read English
- have a good understanding of life in the UK.

From October 2013, the requirements changed. From that date, for settlement or permanent residence, you will need to:

- Pass the Life in the UK test

AND

Produce acceptable evidence of speaking and listening skills in English at B1 of the Common European Framework of Reference. This is equivalent to ESOL Entry Level 3.

The requirements for citizenship applications may also change in the future. Further details will be published on the UK Border Agency website and you should check the information on that website for current requirements before applying for settlement or citizenship.

Taking the Life in the UK test

This handbook will help prepare you for taking the Life in the UK test. The test consists of 24 questions about important aspects of life in the UK. Questions are based on ALL parts of the handbook. The 24 questions will be different for each person taking the test at that test session.

Zostanie rezydentem stałym

Aby ubiegać się o status stałego rezydenta lub obywatela UK, będziesz musiał:
• mówić i czytać po angielsku
• dobrze rozumieć życie w UK.

Od października 2013 roku wymagania uległy zmianie. Od tego dnia w celu osiedlenia się lub stałego zamieszkania będziesz musiał:
Zdać test „Życie w UK”

ORAZ

Przedstawić akceptowalne dowody umiejętności mówienia i słuchania w języku angielskim na poziomie B1 według Common European Framework of Reference. Jest to odpowiednik ESOL Entry Level 3.

Wymagania dotyczące wniosków o obywatelstwo mogą również ulec zmianie w przyszłości. Dalsze szczegóły zostaną opublikowane na stronie internetowej UK Border Agency. Przed złożeniem wniosku o osiedlenie się lub obywatelstwo należy sprawdzić informacje na tej stronie pod kątem aktualnych wymogów.

Egzamin Życie w UK

Ten podręcznik pomoże Ci przygotować się do przystąpienia do testu Życie w UK. Test składa się z 24 pytań dotyczących ważnych aspektów życia w UK. Pytania są oparte na WSZYSTKICH częściach podręcznika. 24 pytania będą inne dla każdej osoby przystępującej do testu podczas tej sesji testowej.

The Life in the UK test is usually taken in English, although special arrangements can be made if you wish to take it in Welsh or Scottish Gaelic.

You can only take the test at a registered and approved Life in the UK test centre. There are about 60 test centres around the UK. You can only book your test online, at www.lifeintheuktest.gov.uk. You should not take your test at any other establishment as the UK Border Agency will only accept certificates from registered test centres. If you live on the Isle of Man or in the Channel Islands, there are different arrangements for taking the Life in the UK test.

When booking your test, read the instructions carefully. Make sure you enter your details correctly. You will need to take some identification and proof of your address with you to the test. If you don't take these, you will not be able to take the test.

How to use this handbook

Everything that you will need to know to pass the Life in the UK test is included in this handbook. The questions will be based on the whole book, including this introduction, so make sure you study the entire book thoroughly. The handbook has been written to ensure that anyone who can read English at ESOL Entry Level 3 or above should have no difficulty with the language.

The 'Check that you understand' boxes are for guidance. They will help you to identify

Egzamin „Życie w UK” jest zwykle przeprowadzany w języku angielskim, ale jeśli chcesz zdać go w języku walijskim lub gaelickim szkockim, możesz podjąć odpowiednie kroki.

Możesz przystąpić do testu tylko w zarejestrowanym i zatwierdzonym centrum egzaminacyjnym Life in the UK. W UK istnieje około 60 ośrodków egzaminacyjnych. Możesz zarezerwować test tylko online, na stronie www.lifeintheuktest.gov.uk. Nie należy zdawać egzaminu w żadnej innej placówce, ponieważ brytyjska agencja graniczna będzie akceptować certyfikaty tylko z zarejestrowanych ośrodków egzaminacyjnych. Jeśli mieszkasz na Wyspie Man lub na Wyspach Normandzkich, istnieją różne ustalenia dotyczące przystąpienia do testu Życie w UK.

Rezerwując test, przeczytaj uważnie instrukcj. Upewnij się, że poprawnie wpisałeś swoje dane. Będziesz musiał zabrać ze sobą na test dowód tożsamości i adresu. Jeśli ich nie weźmiesz, nie będziesz mógł przystąpić do testu.

Jak korzystać z tego podręcznika

W niniejszym podręczniku zawarto wszystko, co musisz wiedzieć, aby zdać test Życie w UK. Pytania będą dotyczyły całej książki, łącznie z tym wstępem, więc upewnij się, że dokładnie przestudiowałeś całą książkę. Podręcznik został napisany w celu zapewnienia, że każdy, kto potrafi czytać po angielsku na poziomie ESOL Entry Level 3 lub wyższym, nie powinien mieć trudności z językiem.

Pola „Sprawdź, czy rozumiesz” służą jako wskazówki. Pomogą ci zidentyfikować

particular things that you should understand. Just knowing the things highlighted in these boxes will not be enough to pass the test. You need to make sure that you understand everything in the book, so please read the information carefully.

konkretne rzeczy, które powinieneś zrozumieć. Sama znajomość elementów zaznaczonych w tych polach nie wystarczy, aby przejść test. Musisz upewnić się, że rozumiesz wszystko w książce, więc przeczytaj uważnie informacje.

Where to find more information

You can find out more information from the following places:

The UK Border Agency website (www.ukba.homeoffice.gov.uk) for more information about the application process and the forms you will need to complete

The Life in the UK test website (www.lifeintheuktest.gov.uk) for more information about the test and how to book a place to take one

Gov.uk (www.gov.uk) for information about ESOL courses and how to find one in your area.

Gdzie znaleźć więcej informacji

Więcej informacji znajdziesz w następujących miejscach:

Strona internetowa UK Border Agency (www.ukba.homeoffice.gov.uk) zawiera więcej informacji na temat procesu składania wniosków i formularzy, które należy wypełnić

Strona testowa Life in the UK (www.lifeintheuktest.gov.uk), aby uzyskać więcej informacji na temat testu i jak zarezerwować miejsce na jego zdanie

Na stronie Gov.uk (www.gov.uk) znajdziesz informacje o kursach ESOL i jak je znaleźć w Twojej okolicy.

Check that you understand:

The origin of the values underlying British society

The fundamental principles of British life

The responsibilities and freedoms which come with permanent residence

The process of becoming a permanent resident or citizen.

Sprawdź, czy rozumiesz:

Pochodzenie wartości leżących u podstaw brytyjskiego społeczeństwa

Podstawowe zasady brytyjskiego życia

Obowiązki i wolności wynikające ze stałego pobytu

Proces uzyskiwania statusu stałego rezydenta lub obywatela.

Wszystkie rozdziały książki Life in the UK - 180 stron w interaktywnym ebooku. Dwujęzyczne, rozwijające wszystkie zagadnienia obowiązujące na egzaminie Life in the UK na www.paszport.uk/krok2 - ebook wysyłany w ciągu 24h po zakupie, na Twojej maila.

